

Sammanträde med Forskningsplattformens Samordningsgrupp

- Tid:** 2016-05-20 kl. 13:30-15:30
- Plats:** 05-208
- Närvarande:** Hannie Lundgren, Koncernledningen Region Skåne tillförordnad ordförande
Åsa Bringsén, bitr. sektionschef HKR
Christina Wendel, representant FoU nätverken, Region Skåne
Annika Kragh Ekstam, Hässleholms sjukhusorganisation
Kerstin Blomqvist, repr forskare HKR
Andriette Näslund, repr Osby kommun
Kenneth Persson, repr Hässleholms kommun
Sophie Schön Persson, doktorand repr HKR
Birgitta Landin, Primärvården KRYH, Region Skåne
Susanna W Sjöbring, repr Bromölla kommun
Gunilla Marcusson, repr Östra Göinge kommun
Pia Andersson, sektionschef HKR
- Övriga:** Viveka Dettmark, f.d. Region Skåne
Anna-Karin Edberg, forskningschef HKR adjungerad
Ingela Beck, HKR, adjungerad
Therese Martinsson, forskningsassistent HKR
- Ej närvarande:** Inger Andersson, repr Bromölla kommun
Britt-Inger Andersson, representant FOU KRYH
Helena Ståhl, repr Osby kommun
Lena Persson, vice rektor, HKR, ordförande
Petra Lilja Andersson, Kristianstads kommun
Lena Hagerman Kristianstad kommun
Ingela Kallin, repr Perstorps kommun

Ordförande hälsar välkommen till mötet.

1. Dagordning

Dagordningen godkänns med ändringen att lägesrapporten från projekt existentiell ensamhet behandlas före rapporten från verksamheten. Under punkten övrigt anmäls två punkter; en som avser projektet förebyggande hembesök och en som avser sjukhusbiblioteken.

2. Föregående mötesanteckningar

När det gäller föregående mötesanteckningar rapporterar Viveka att hon har kontaktat Ulf Kvist för att efterhöra om det är möjligt att FoU-nätverken förs in i det nya samarbetsavtalet. Det visade sig att det är problematiskt att göra det i detta skede, då det är nära beslut i regionfullmäktige. Viveka föreslår att diskussionen tas upp på ett REKO möte istället. När det gäller FoU-nätverkens hemsida är kontakt tagen med CSKs webbplatsformsansvarig David Hessslefors. Det är viktigt att FoU-nätverkens hemsida får finnas kvar, men länkning till FPLs hemsida.

Anna-Karin uppdaterar hur det har gått med projektet som rör samverkan mellan Cancer rehab på CSK och Försäkringskassan och som fick positiv respons i steg 1 ansökan. Intentionen från Samordningsförbundet var att de beviljade medlen skulle räckta till 6 månaders forskare, men när medlen omräknas till att omfatta även OH och andra lönekostnadstillägg räckte det till 3.2 månaders forskare. Vi har därför lyckats omförhandla medelstilledningen så att det räcker till 5 månaders forskare. Liselotte Jakobsson och Pernilla Garmy är engagerade i studien och har nu skickat in Etikansökan.

3. Diskussion kring FoU-nätverkens organisatoriska tillhörighet

Christina Wendel rapporterar om de möten som FoU-nätverken har haft. Vid det senaste mötet som omfattade alla nätverksansvariga (9 maj) hade de bjudit in företrädare för äldreprocessen och cancerprocessen i KrYH.

Fortfarande är det problematiskt att representationen från sjukhusen är så pass begränsad. Efter förra samordningsgruppsmötet hade Hannie Lundgren kontakt med Pia Lundbom som skulle uppdra åt Britt-Marie Kartbo att vara kontaktperson i FoU-nätverken. Christina har haft kontakt med Britt-Marie som dessvärre inte kunde delta vid mötet den 9 maj. Eftersom det kan underlätta med ett skriftligt uppdrag till den som är sjukhusets kontaktperson kommer Viveka och Christina att skriva ett sådant.

Representant för sjukhuset behövs bland annat i nätverket för läkemedel och olika förslag diskuteras.

4. Lägesrapport projekt existentiell ensamhet Anna-Karin och Ingela Beck

Projektet startade för ungefär tre år sedan och har växt fram med hjälp av externa medel. Projektet har i dagsläget tre doktorander; Marina Sjöberg och Helena Larsson som är inskrivna till lic examen och är finansierade av medel från Vårdalstiftelsen samt Malin Sundström som är inskriven till dr examen och finansieras av FPL.

Projektet fokuserar på existentiell ensamhet, d.v.s. en djupare känsla av ensamhet, "att stå ensam i världen" hos sköra äldre personer, 75 + med varaktigt vårdbehov. Studien har också fokus på olika vårdkontexter, det vill säga platsens betydelse, och genomförs inom: primärvård, äldremottagningar, hemvård, ambulans, akutsjukvård/sjukhus, särskilt boende och ASIH/Hospice.

I forskargruppen ingår förutom tidigare nämnda doktorander: Anna-Karin Edberg, Kerstin Blomqvist, Ingela Beck från HKR, Ingalill Rahm Hallberg och Birgit Rasmusson från Lunds Universitet, Magdalena Andersson, Ingrid Bolmsjö och Margaretha Rämngård från Malmö Högskola.

Just nu pågår analysen av de tre doktorandernas första delarbeten. När det gäller *äldre personer* (Marinas avhandling) så är 21 personer i åldern 76-101 år intervjuade, varav 13 bodde i ordinärt boende och 8 särskild boende. Den preliminära analysen visar bland annat att de pratar om att inte ha någon att samtala med, att de känner sig annorlunda, är rädda för det som väntar (exempelvis ett ökat beroende), känner skam/skuld för tidigare beslut i livet. De pratar även om att vara fångade av sin kropp, att sakna mål och mening och att de känner sig osynliga. Det har varit svårt att få tag på personer som vårdas på sjukhus, men Annika Kragh ska se om det finns möjlighet med en ingång till ortopederna på Hässleholms sjukhus.

När det gäller närstående (Helenas avhandling) så är 17 personer i åldern 53-86 år intervjuade. Det är framför allt barn, men även make/maka och vänner som är intervjuade. Den preliminära analysen visar att de närstående kopplar de äldres existentiella ensamhet till känslor av meningslöshet och själsligt lidande och att att känna sig värdelös. Närstående berättar att de äldre ofta återkommer till minnen av barndomen och händelser som inte är bearbetade. En

begränsad frihet och flytt till SäBo verkar också ha betydelse för känslan av existentiell ensamhet.

När det gäller personalen (Malins avhandling) så är 10 fokusgrupper med sammanlagt 55 personal genomförda. Personalen beskriver olika slags ensamheter; självmord och ofrivillig som ofta är relaterad till kroppen, sociala sammanhang och meningen med livet. Personalen menar att man kan hantera ensamheten på olika sätt; exempelvis genom närvaro här och nu.

Under mötet diskuteras även kulturella skillnader som är ett ytterligare spår. Anna-Karin berättar att det pågår studier i både Thailand, Sri Lanka och Spanien där vi har mastersstudenter som har fokus på äldre och ensamhet, plus en studie som genomförs i Hongkong tillsammans med forskare från MaH och att kulturella och religiösa skillnader när det gäller ämnet är väldigt intressant.

5. Rapport från verksamheten, Anna-Karin

- Manuelas vikarie Therese har nu börjat arbeta på plattformen. Hon har börjat med att uppdatera olika trycksaker och kommer att fasas in i verksamheten under våren. När det gäller frågor som rör FPL är det alltså i fortsättningen i första hand Therese som ska kontaktas.
- Vetenskapliga rådet har arbetat med underlag för att förtydliga projektansvarigs roll. Denna beskrivning finns nu med som bilaga till alla beslut om forskningstid som tas vid FPL.
- Vid den senaste handledarlunchen diskuterades ett underlag för diskussion mellan handledare och doktorand, som bland annat fokuserar på de förväntningar som finns från parterna. Vi kommer att testa det preliminära underlaget under 2016 och ta upp det till diskussion igen i december.
- När det gäller preventiva hembesök arbetas just nu med en ansökan till FORTE tillsammans med Lunds Universitet, Göteborgs Universitet och Linneuniversitet. Det är en programansökan, kring deltagarmedverkan inom forsknings som omfattar äldre personer. Deadline för ansökan är den 31/5. Programmet kommer bland annat att omfatta tre doktorandprojekt som riktar sig till 1) sköra äldre, 2) informella vårdare, och 3) professionen, policymakers och forskare.
- Besked om vi har gått vidare med den tidigare ansökan till FORTE om Kompetenscentrum för äldre förväntas i början juni.

- När det gäller doktoranderna inom plattformen så är doktoranderna från den gamla verksamhetsperioden nu i slutfasen av sina avhandlingsarbeten.
- Inom ramen för den nuvarande verksamhetsperioden är två doktorander nu anställda vid FPL; Manuela Schmidt och Malin Sundström medan två doktorander till lic finansieras med externa medel. Det finns utrymme i budgeten för ytterligare två doktorander, men inget nuvarande projekt vid FPL bedöms vara i fas att kunna anställa en doktorand. Samordningsgruppen stödjer förslaget att skjuta utlysningen till sen-hösten 2016. Möjligheten att lysa ut lic tjänster diskuteras också och kan vara ett alternativ.

Om vi skulle få medel från FORTE i den ansökan som nu ska skickas in, täcker FORTE tre av de fyra årens doktorandstudier. Det känns väsentligt att FPL i så fall har utrymme att gå in och finansiera det sista året, alternativt 25 % under fyra år. Doktoranden blir då kopplad till projektet preventiva hembesök.

- Den nya strategiplanen för 2016-2018 är tryckt och delas ut, liksom strategin för doktorander vid FPL.
- Vårens nyhetsbrev är i princip klart och kommer att skickas ut tillsammans med minnesanteckningarna.

6. Projektidéer

Birgitta Landin och Annika Kragh berättar om projektet "Tryggare utskrivning" där äldrevårdsmottagningarna, Navet, avdelning 83- 84 är involverade. Viktigt att satsa på äldrevårdssköterskan så att hen har mer kontroll på vem patienten är och hur hen tidigare har behandlats i syfte att förhindra återinläggning. Nu börjar rutinerna falla på plats, och även fler ÄVC (Näsby och Åhus) kopplas nu till projektet. Även kommunerna är involverade och man planerar in akuta hembesök direkt, för att slippa akuttider med medicinproblem. Diskussioner förs om att sammanföra trygg utskrivning med trygg hemvård för att minska återinläggningar. Kan eventuellt bli ett avhandlingsprojekt. Hässleholm startar upp hembesöksbil. Det kan till exempel vara intressant att jämföra projekten.

7. Övrigt

Pia Andersson lyfter frågan om projektplanen till preventiva hembesök är granskad i det vetenskapliga rådet. Även om projektet är ett projekt som är initierat av samordningsgruppen och har en egen budget "vid sidan om" övriga projekt är det viktigt att en regelbunden granskning

av den vetenskapliga kvaliteten genomförs. Anna-Karin ska undersöka vilket underlag som hittills har granskats i det vetenskapliga rådet och vid behov komplettera detta.

Information om att sjukhusbiblioteken kommer att stängas. Beslut är redan tagit. Gruppen ställer sig mycket frågande till ett sådant beslut och poängterar vikten av att personal håller sig ajour, men också att patienter får hjälp att hitta rätt information. Vad kommer exempelvis att hända med databaserna? Gruppen diskuterar om det är möjligt att samarbeta för att rädda dem och uttrycker en oro för att vården inte värderar tillgängligheten till kunskap.

Tider för höstens möte

Fredagen den 30 september kl. 13:30-15:30

Fredagen den 2 december kl. 13:30-15:30

Mötet avslutas

Antecknat av Therese Martinsson